

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ โครงการวิจัยเรื่อง

การศึกษาคูณสมบัติอคูสติกส์ของเสียงที่แปรผันกับอารมณ์ในฐานะ
ตัวบ่งบอกระดับแนวโน้มการฆ่าตัวตายในบุคคลที่ซึมเศร้า

A Study of Affect-Related Vocal Acoustics in Speech as Indicators of Suicidal Risk in Depressed Persons

ดำเนินการวิจัยโดย

ดร. ทวีศักดิ์ ยิ่งถาวรสุข

รายงานนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินงบประมาณ ประจำปี 2552

บทคัดย่อ

คุณสมบัติเชิงความถี่ที่เรียกว่า Spectral Characteristics ของสัญญาณเสียงพูดได้ถูกศึกษาอย่างกว้างขวางทั้งในอดีตและปัจจุบัน และมีการรายงานถึงข้อมูลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เป็นประโยชน์จากการศึกษาเกี่ยวกับสถานะทางอารมณ์ในบุคคลที่ป่วยด้วยโรคซึมเศร้า พลังงานเชิงความถี่สเปกตรัมหรือที่เรียกว่า Spectral Energy ซึ่งกระจายอยู่ในแถบความถี่ต่างๆ ในช่วงความถี่เสียงพูดที่มีค่าไม่เกิน 5KHz ถูกพิจารณาสำหรับการวิเคราะห์คุณสมบัติทางอคูสติกส์ในข้อมูล ซึ่งเปิดเผยให้เห็นถึงคุณสมบัติที่สามารถใช้พยากรณ์และตีความสอดคล้องกับระดับอาการของโรคที่ผู้ป่วยเผชิญอยู่ พิจารณาได้จากการเคลื่อนของพลังงานจากแบนด์วิดท์หนึ่ง ไปสู่อีกแบนด์วิดท์หนึ่ง ขนาดของพลังงานที่เปลี่ยนแปลงในแต่ละแบนด์วิดท์ งานวิจัยศึกษาการวิเคราะห์คุณสมบัติอคูสติกส์ของเสียงพูดมุ่งเน้นศึกษา Power Spectral Density (PSD) เป็นค่าประมาณพลังงานในสัญญาณเสียงพูด ซึ่งเป็นคุณสมบัติอคูสติกส์ถอดรหัสจากสัญญาณจากฐานข้อมูลสัญญาณเสียงพูด บันทึกจากกลุ่มผู้ป่วยฟื้นฟูจากการเป็นโรคซึมเศร้า (Remitted) ผู้ป่วยซึมเศร้า (Depressed) และผู้ป่วยซึมเศร้าเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย (High-Risk Suicidal) ผลจากการคัดแยกกรองยืนยันให้เห็นว่า PSD สามารถจำแนกผู้ป่วยระหว่างกลุ่มต่างๆ ที่ศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการวิเคราะห์ยังแสดงให้เห็นถึงความแน่นอนของผลวิเคราะห์ที่ได้ ถึงความเปลี่ยนแปลง ความคลาดเคลื่อนของคุณสมบัติอคูสติกส์ของเสียงพูดที่สัมพันธ์กับอาการป่วยจากโรคซึมเศร้า โดยมีผลกระทบต่อการทำงานของระบบการกำเนิดเสียงพูดอย่างชัดเจน ในงานวิจัยด้านสุขภาพ ด้านการแพทย์เป็นที่ทราบกันดี สมอส่วนกลางถูกกระทบได้โดยตรงจากอาการป่วยโรคซึมเศร้า และรวมถึงโรคอื่นๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมทางอารมณ์ และส่งผลกระทบต่อเนื่องกับสุขภาพจิตของผู้ป่วย

KEY WORDS: Speech, Power Spectral Density, Depression, Classification

Abstract

Spectral characteristics of speech signal have formerly been studied and reported for its quantitative information in relating the emotional state in persons suffering depression to the level of symptom affect. The spectral energy distributing in the particular bandwidths of audio frequency less than 5 KHz extracted from the subjects' speech sample reveals as the distinct parameter with a property that can represent the severity of symptom in term of energy shifting and amount change found in this study empirically. The acoustical analysis focused on Power Spectral Density (PSD) was performed on speech samples extracted from three different databases collected from the remitted, depressed, and suicidal patient groups. The result of classifications suggests the significant potential of PSD's in separating all categorized patient groups which consistently verifies that the psychomotor disturbance affects speech production system in speaker, clinically known as the central element in depression and other high-risk emotional disorders.

KEY WORDS: Speech, Power Spectral Density, Depression, Classification

Table of Contents

	Page
ABSTRACT	2
TABLE OF CONTENTS	3
LIST OF TABLES	4
LIST OF FIGURES	2
บทนำ.....	6
วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย.....	10
ขอบเขตของโครงการวิจัย	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	13
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	14
วิธีการดำเนินการวิเคราะห์สัญญาณ (Methodology)	17
ผลการทดลอง (Experimental Results)	19
ข้อวิจารณ์ (Discussion)	22
สรุปและข้อเสนอแนะ (Conclusion and Suggestion)	25
ผลงานวิจัยตีพิมพ์ (Publications)	26
Reference	31

List of Tables

	Page
TAB.7.1 PSD DISTRIBUTION FOR ALL SUBJECTS – INTERVIEW SESSION.....	20
TAB.7.2 PSD DISTRIBUTION FOR ALL SUBJECTS – READING SESSION	20
TAB.7.3 SUMMARIZED STATISTICS – INTERVIEW SESSION	20
TAB.7.4 SUMMARIZED STATISTICS – READING SESSION	20
TAB.7.5 SUMMARIZED COMPARATIVE RECOGNITION PERFORMANCES FROM ANALYSES OF SPONTANEOUS SPEECH.....	21
TAB.7.6 SUMMARIZED COMPARATIVE RECOGNITION PERFORMANCES FROM ANALYSES OF AUTOMATIC SPEECH	21

List of Figures

	Page
FIG. 5.1 SPEECH PRODUCTION SYSTEM	14
FIG. 6.1 EXTRACTION PROCESS	18
FIG.10.1 COPY OF PROCEEDING COVER	26
FIG.10.2 PHOTO COPY OF PROCEEDING PRESS	26
FIG.10.3 PHOTO COPY OF ORGANIZING COMMITTEES PAGE.....	27
FIG.10.4 PHOTO COPY OF PREFACE PAGE.....	27
FIG.10.5 PHOTO COPY OF TABLE OF CONTENTS.....	28
FIG.10.6 PHOTO COPY OF TABLE OF CONTENTS (CONT...).....	28
FIG.10.7 PHOTO COPY OF THE PUBLISHED RESEARCH WORK PAGE 1	29
FIG.10.8 PHOTO COPY OF THE PUBLISHED RESEARCH WORK PAGES 2 & 3	29
FIG.10.9 PHOTO COPY OF THE PUBLISHED RESEARCH WORK PAGES 4 & 5	30

บทที่ 1 บทนำ

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

จากผลงานวิจัยที่ถูกนำเสนอในรายงานการประชุมทางวิชาการระดับนานาชาติและวารสารตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาสุขภาพจิต และศาสตร์สาขาวิชาการด้านการประมวลผลสัญญาณเสียงพูด รวมถึงผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในเรื่องของ "อารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดขณะเปล่งเสียง" (Emotional Speech) ได้แสดงให้เห็นการเชื่อมโยงที่สัมพันธ์กันระหว่างการเปลี่ยนแปลงของคุณสมบัติบางประการของตัวแปรทางอคูสติกส์ที่ปรากฏอยู่ในเสียงพูดกับสภาวะการแปรปรวนที่เกิดขึ้นทางอารมณ์ สภาวะจิต และความคิดของผู้พูดซึ่งมีสาเหตุเนื่องมาจากความเครียด ความกังวล หรืออาการป่วยทางจิตปรากฏให้เห็น และได้รับการพิสูจน์จนเป็นที่ยอมรับในระดับหนึ่งถึงการเชื่อมโยงที่เกิดขึ้นดังกล่าว อิทธิพลจากการแปรปรวนที่เกิดขึ้นสามารถส่งผลกระทบต่อการทำงานในระบบกำเนิดเสียง (Speech Production System) ภายในตัวผู้พูดส่งผลให้เสียงที่เปล่งออกมาถูกแฝงด้วยอิทธิพลจากอารมณ์ สภาวะจิต รวมถึงอาการป่วยจากโรคทางจิต บุคคลผู้ฟังเสียงอาจสามารถสังเกตและรับรู้ในเบื้องต้นได้ถึงการเปลี่ยนแปลงในระดับความดังเสียง (Loudness) ความร่าเริง (Liveliness) ระดับเสียงที่ราบเรียบ (Monotone) ความชัดเจนสดใส (Clarification) ระดับพลังงานในเสียง (Energy in Sound) อัตราความเร็วในการพูด (Speaking Rate) อัตราการหยุดนิ่งระหว่างการพูดสนทนา (Pause rate) และช่วงเวลาได้ตอบในการสนทนา (Responding Time) เป็นต้นกรณีการป่วยเนื่องจากโรคที่ส่งผลกระทบต่ออย่างเห็นได้ชัดโดยตรงต่อระบบการกำเนิดเสียง เช่น อาการป่วยจากไข้หวัด เป็นตัวอย่างที่เห็นได้ชัดถึงผลกระทบของโรคซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบการกำเนิดเสียงของตัวผู้ป่วยและทำให้เสียงผิดเพี้ยนไปจากเดิมอย่างเห็นได้ชัดเมื่อผู้สนทนาร่วมได้ฟังเสียงของผู้ป่วยไข้หวัดการใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์และแปลข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยที่เข้าการบำบัดสุขภาพจิต รวมถึงจิตแพทย์ที่มีประสบการณ์เป็นวิธีการเดียวที่ใช้ดำเนินการในปัจจุบัน การวิเคราะห์โดยอาศัยเครื่องมือคอมพิวเตอร์ สำหรับโครงการวิจัยที่เสนอนี้ดำเนินการวิจัยมุ่งเน้นศึกษา และทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของคุณสมบัติในตัวแปรทางอคูสติกส์ชนิดใดนามิกลักษณะเนื่องจากอิทธิพลของอาการป่วยทางจิต โดยจะศึกษาเปรียบเทียบกับคุณสมบัติของอคูสติกส์ที่วิเคราะห์จากเสียงพูดของบุคคลที่ผ่านการวินิจฉัยโดยนักจิตเวชแล้วว่ามีสภาวะจิตที่เป็นปกติเป็นข้อมูลเพื่อการอ้างอิงระดับการเปลี่ยนแปลง

แปลงที่แตกต่างไปในสภาวะสังคมมีการแข่งขันสูงไม่ว่าในด้านการทำงาน การทำมาหาเลี้ยงชีพ การศึกษา การดำเนินชีวิตอยู่อาศัยส่งผลให้เกิดความเครียด ความกังวล ความสิ้นหวัง เศร้าโศก ซึมเศร้า เสียใจ เพิ่มสะสมมากขึ้น และส่งผลให้สุขภาพจิตเปลี่ยนแปลงไปและอาจพัฒนาไปสู่อาการ ป่วยทางจิตขั้นรุนแรงที่ส่งผลให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมเก็บตัวเงียบอยู่ตามลำพัง รู้สึกสิ้นหวังในชีวิต เบื่ออาหาร (Less Appetizers) มีระดับเสียงพูดที่ราบเรียบ (Monotonous Melody) ไม่นั่นเสียงคำขณะพูด (Lack of Emphatic Accent) อาการป่วยที่กล่าวมาเป็นอาการป่วยของโรคที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง ที่เรียกว่า "โรคซึมเศร้า" (Clinical Depression) ซึ่งเป็นภัยเงียบที่สามารถคุกคามสุขภาพจิตและความนึกคิดของผู้ป่วย จากผลงานวิจัยที่ผ่านมาได้มีการเสนอแนะไว้ว่าผู้ป่วยโรคซึมเศร้าส่วนใหญ่หากไม่ได้รับการรักษาจากจิตแพทย์ในช่วงต้นของการป่วย อาการป่วยโรคซึมเศร้าจะมีแนวโน้มที่จะพัฒนาไปสู่อาการป่วยระยะขั้นสุดท้าย คือการตัดสินใจฆ่าตัวตาย (Committing Suicide) ดังนั้น การวินิจฉัยโรคที่มีความถูกต้องจะทำให้เราสามารถทราบและการป้องกันการฆ่าตัวตาย จึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อชีวิต ผลที่กล่าวมาจะได้รับจากการทำโครงการวิจัยนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงต่อการวินิจฉัยโรคผู้ป่วยโรคซึมเศร้าโดยนักจิตเวช โครงการวิจัยนี้มุ่งนำเสนอการออกแบบและพัฒนาชุดโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สามารถวิเคราะห์ และประมวลผลข้อมูลเพื่อช่วยการวินิจฉัยโรคให้สามารถหาผลสรุปจากการวินิจฉัยได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูงตามหลักการทางวิศวกรรมคอมพิวเตอร์และวิทยาศาสตร์ผนวกกับการวิเคราะห์คำนวณที่มีความแม่นยำสูงทั้งยังสามารถช่วยลดความยุ่งยากในขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลและประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับคนป่วยเช่นประวัติการเข้ารับการรักษา บำบัดทางจิตข้อมูลบันทึกการสัมภาษณ์ในระหว่างการรักษาพบจิตแพทย์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ป่วยในด้านครอบครัว หน้าที่การงาน การเงิน ประสิทธิภาพการเรียนรู้ที่พบเจอในอดีต บันทึกรายงานจากทางเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ผู้ป่วยอาจมีส่วนร่วม หรือเกี่ยวข้องในเหตุการณ์ต่างๆ เช่น อุบัติเหตุ อาชญากรรม ฆาตกรรม ในฐานะผู้ประสพเหตุ หรือพยานเห็นเหตุการณ์จะเห็นได้ว่าการวินิจฉัยโรคนั้นมีองค์ประกอบปัจจัยจากหลายๆด้านซึ่งทำให้ต้องอาศัยเวลาอย่างมากในการรวบรวมข้อมูลประกอบการสรุปผลการวินิจฉัย โดยนักจิตเวช ทำให้ไม่สามารถได้ข้อสรุปผลการวินิจฉัยอย่างทันทั่วทั้งซึ่งอาจไม่ทันการในกรณีผู้ป่วยตัดสินใจฆ่าตัวตายสำหรับผู้ป่วยที่มีอาการป่วยอยู่ในสภาวะขั้นสุดท้ายของโรคการใช้งานคอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์เบื้องต้นและแปลความหมายข้อมูลที่ได้จากแหล่งต่างๆที่เกี่ยวข้องกับผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษา บำบัดทางจิต รวมถึงการดำเนินการวินิจฉัยโรคโดยจิตแพทย์ที่มีประสิทธิภาพเป็นวิธีการเดียวที่ใช้ในการวินิจฉัยโรค ณ ปัจจุบันการวิเคราะห์ผลการวินิจฉัยโรคโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีระดับความสามารถในการระบุสภาวะทางจิตของผู้ป่วยผ่านเสียงพูด

ยังไม่ปรากฏชัดเจน และใช้แพร่หลายตามสถานที่โรงพยาบาลศูนย์บำบัดจิตเวชศูนย์บริการให้คำปรึกษาปัญหาด้านสุขภาพจิต ศูนย์สาธารณสุขการเฝ้าระวังและป้องกันการฆ่าตัวตายเป็นงานที่มีความสำคัญต่อสังคมส่วนรวมหากสามารถดำเนินการได้ทันทั่วทั้งที่จะช่วยลดการสูญเสียที่เกิดขึ้นต่อทรัพยากรมนุษย์ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีค่าและสำคัญยิ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับทรัพยากรในด้านอื่นๆ

โครงการวิจัยที่จัดเสนอนี้จะเป็นการวิจัยสืบค้นและทดลองเพื่อยืนยันความเชื่อมโยงที่มีอยู่ระหว่างอคูสติกส์ของเสียงพูดกับอาการป่วยทางจิตเวช โรคซึมเศร้า ซึ่งเป็นสาเหตุต้นๆ ของการตัดสินใจฆ่าตัวตายในบุคคลซึมเศร้า คุณลักษณะเฉพาะทางอื่นๆของอคูสติกส์ของเสียงพูดที่ได้รับการทดลอง และถูกพิสูจน์แล้วว่ามีความสัมพันธ์ที่สามารถใช้เป็นตัวบ่งชี้สภาวะทางจิตของผู้พูด เช่น โครงสร้างองค์ประกอบฟอร์แมนท์ (Formant Structure) ความถี่หลัก (Fundamental Frequency) พิกซ์คอนทัวร์ (Pitch Contour) สัมประสิทธิ์เมลเคลปสตรัล (Mel-Cepstral Coefficients) อัตราพลังงานต่อย่านความถี่ (Frequency-Band Energy) กอดดัลไซเคิล (Glottal Cycle) ได้รับความนิยมนในระดับหนึ่งแต่ยังขาดความเชื่อมั่นในเรื่องความถูกต้องแม่นยำในการแบ่งแยกประเภทระดับอาการป่วย และยังไม่เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเนื่องจากความแตกต่างในเรื่องวิธีการวิเคราะห์และวิธีการถอดรหัสคุณลักษณะเฉพาะของอคูสติกส์ต่างๆที่ได้กล่าวแล้ว ดังนั้นคุณสมบัติบางประการของตัวแปรอคูสติกส์เองอาจไม่ถูกต้องที่ตรงตามคุณสมบัติตามธรรมชาติของตัวมัน ซึ่งสามารถก่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการตีความหมายของผลลัพธ์ที่ได้ และอาจส่งผลกระทบต่อการใช้แยกประเภทกลุ่มระดับอาการป่วยให้มีระดับความเชื่อถือทางสถิติต่ำลงได้ สำหรับโครงการวิจัยนี้จะเป็นการวิจัยศึกษาคุณลักษณะเชิงอคูสติกส์ที่มีการตอบสนอง หรือมีคุณสมบัติแบบไดนามิกส์ (Dynamic Acoustic Response) ด้วยเหตุผลที่ว่าขั้นตอนกรรมวิธีของการถอดเอาตัวแปรอคูสติกส์ประเภทนี้ จะเป็นการวิเคราะห์และประมาณโดยตรงจากส่วนภายในสุดของระบบการกำเนิดสัญญาณเสียงพูด หรือที่รู้จักกันในสาขาวิชาการประมวลผลเสียงพูดในฐานะ "แหล่งจ่าย" (Source) แหล่งจ่ายนี้จะถูกแปรเปลี่ยนตามการกระตุ้น(Excitation) ที่เกิดจากการสั่งการจากระบบสมอง แต่ในการสั่งนี้จะถูกควบคุมจากสภาวะจิตในตัวผู้พูด ดังนั้นเสียงพูดที่เปล่งออกมาจะถูกแฝงด้วยคุณลักษณะทางอคูสติกส์ที่มีการเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติสัมพันธ์โดยตรงกับแหล่งจ่ายของระบบกำเนิดเสียงพูด ดังนั้นตัวแปรอคูสติกส์ที่ได้มาย่อมให้ความเชื่อมั่นเชิงสถิติสูงในการแปรผันที่สัมพันธ์โดยตรงกับสภาวะจิตขณะพูด จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วนั้นผู้เสนอโครงการวิจัยคาดหวังอย่างมากถึงสมมุติฐานที่สามารถเป็นจริงได้ตามหลักการทางวิทยาศาสตร์และหลักวิชาการที่เกี่ยวข้องต่างๆผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้จากงานวิจัยนี้จะเป็นแนวทางให้กับวิทยาศาสตร์การแพทย์ของไทยได้ริเริ่มวางแผน ออกแบบ ดำเนินการสร้าง และพัฒนาต่อยอดเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่สามารถช่วยนักจิตเวชในการวินิจฉัยอาการโรคของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าโดยเฉพาะกรณีอาการป่วยจากโรคซึมเศร้าขั้นรุนแรงที่มีอัตราการเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายที่

สูง การป้องกันการสูญเสียจากการฆ่าตัวตายในรายผู้ป่วยซึมเศร้าที่ดีที่สุดก็คือ การตรวจสอบและ
ระดับอาการโรคในผู้ป่วย ดังนั้นการวินิจฉัยโรคที่มีความรวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ และสามารถสรุปผลได้
ทันทีหลังผู้ป่วยเข้ารับการตรวจสอบและผ่านขั้นตอนการตรวจวินิจฉัยอาการโรคโดยนักจิตเวช ย่อมเป็นสิ่งที่
ต้องการสำหรับการตรวจวินิจฉัยโรสดังนั้นชุดโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประมวลผลที่สามารถจำแนกระดับ
อาการโรค ซึ่งนำเสนอสำหรับโครงการวิจัยนี้ ประกอบกับประสบการณ์ความเชี่ยวชาญของนักจิตเวช จะ
ก่อให้เกิดความร่วมมือที่มีประสิทธิภาพเมื่อเปรียบเทียบกับ การวินิจฉัยโรคในวิธีดำเนินการโดยนักจิตเวช
เพียงลำพัง ผลลัพธ์ที่ได้จากโครงการวิจัยที่นำเสนอนี้ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งต่อการช่วยเหลือ และ
การป้องกันการสูญเสียชีวิตของบุคคลที่ป่วยโรคซึมเศร้า

บทที่ 2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

- 2.1 เพื่อรวบรวมข้อมูลเสียงพูดแบบอิสระ (Free Speech) ที่ถูกบันทึกระหว่างการสัมภาษณ์ของจิตแพทย์กับผู้ป่วยและใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่แทนจำนวนประชากรของกลุ่มผู้ป่วยซึมเศร้าและกลุ่มผู้ป่วยที่มีแนวโน้ม จะฆ่าตัวตาย
- 2.2 เพื่อศึกษาหาคุณลักษณะทางอкуสติคส์ของเสียงที่สามารถบ่งบอกความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้ป่วยซึมเศร้ากับกลุ่มผู้ป่วยที่มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตาย
- 2.3 เพื่อพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการประมาณและวิเคราะห์หาคุณลักษณะทางอкуสติคส์ที่เจาะจง
 - 2.3.1 สัดส่วนพลังงานของสเปกตรัมในช่วงความถี่ 0-2,000 Hz
 - 2.3.2 โครงสร้างสเปกตรัมของเสียงที่กำเนิดในหลอดเสียง
 - 2.3.3 ปริมาณข้อมูลข่าวสารเฉลี่ยต่อแหล่งกำเนิดของเสียง
- 2.4 เพื่อพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับวัดหาอำนาจการจำแนกของคุณลักษณะทางอкуสติคส์ที่ได้มาและสามารถแสดงผลของการแบ่งแยกกลุ่มผู้ป่วยตามสถานะทางจิตที่แท้ได้อย่างถูกต้อง

บทที่ 3 ขอบเขตของโครงการวิจัย

- 3.1 ติดต่อประสานงานกับทางโรงพยาบาลเพื่อเก็บข้อมูลเสียง จำนวนผู้ป่วยที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 20 คน แบ่งเป็นผู้ป่วยหญิงซึมเศร้า 10 คน ผู้ป่วยหญิงซึมเศร้าที่มีประสบการณ์จากการฆ่าตัวตายแต่ไม่สำเร็จ หรือผู้ป่วยที่มีแนวโน้มจะฆ่าตัวตาย 10 คน
- 3.2 ออกแบบและพัฒนาโปรแกรมการจัดการขั้นต้นกับข้อมูลเสียง (Preprocessing) โดยข้อมูลเสียงของผู้ป่วยแต่ละราย จะผ่านขั้นตอนกรรมวิธีต่างๆต่อไปนี้
 - 3.2.1 การกำจัดสัญญาณต่างๆที่นอกเหนือจากเสียงพูดของผู้ป่วยและจิตแพทย์ เช่น สัญญาณรบกวน (Background Noises, Sound Artifact or Harmonics of Power Line) และ ช่วงเริ่มต้นของการบันทึกเสียง (Heading of Audio Recording)
 - 3.2.2 คัดแยกเสียงของผู้ป่วยออกจากเสียงของผู้สัมภาษณ์ (Sound Editing)
 - 3.2.3 ตรวจสอบหาเฉพาะส่วนของเสียงที่มีพลังงาน และส่วนที่ไม่มีพลังงาน (Voice Detection: Separating voiced and unvoiced segments of speech data)
 - 3.2.4 จัดการแบ่งกลุ่มและรวบรวมข้อมูลเสียง ที่ผ่านขั้นตอนต่าง ๆ มา และจัดเก็บเป็นตัวอย่าง (Samples) ที่จะใช้แทนประชากรของผู้ป่วยในกลุ่ม High-Risk Suicidal Patients และกลุ่ม Depressed Patients
- 3.3 ออกแบบและพัฒนาโปรแกรมการถอดคุณลักษณะทางอคูสติกส์จากเสียงพูด (Feature Extraction Algorithm) เป็นต้นว่า
 - 3.3.1 สัดส่วนของพลังงานสเปกตรัมในย่านความถี่ย่อยๆ 500 Hz ต่อพลังงานทั้งหมดในช่วงความถี่ 0-2,000 Hz
 - 3.3.2 ความถี่ฟอร์แมน (Formant Frequency) แถบความถี่ฟอร์แมน (Formant Bandwidth) และขนาดฟอร์แมน (Formant Amplitude) จากโครงสร้างความถี่ต่อเวลาของเสียงพูด (Formant Pattern) โดยประมาณหาด้วยวิธีการทางสถิติ (Gaussian Mixture Model) จากสัญญาณการตอบสนองทางความถี่ของหลอดทางเดินเสียง (Vocal Tract) ที่ได้จากการประมาณเคปสตรัม (Cepstrum Estimation) ของเสียงพูด

3.4 ออกแบบและพัฒนาโปรแกรมการวิเคราะห์ทางสถิติสำหรับตรวจวัดอำนาจการแยกแยะของ คุณลักษณะทางอкуสติคส์ที่ศึกษา

3.4.1 ตรวจหาคุณลักษณะทางอкуสติคส์ที่มีความโดดเด่น (Primary Feature) โดยใช้หลักการทาง สถิติ

F -ratio ในการวัดค่าอำนาจจำแนกระหว่างกลุ่ม (Separation Power) เพื่อลดจำนวน
พารามิเตอร์ที่ไม่สำคัญลงให้เหมาะสมกับจำนวนตัวอย่างที่ (Dimensionality Reduction)

3.4.2 ทดสอบการแบ่งกลุ่มผู้ป่วย ตามสภาวะทางจิตที่แท้จริง ซึ่งแฝงมาในพารามิเตอร์ทางเสียง (vocal parameters) โดยใช้แบบสองกลุ่มเปรียบเทียบ (Pairwise Classification) วิธีต่างๆที่ จะนำมาใช้เช่น Quadratic Discrimination, Cross-Validation, Maximum likelihood Classification และ Gaussian Mixture Speaker Model โดยทำการฝึกหัด (Training) และ ทดสอบ (Testing) ตัวแบ่งกลุ่ม (Classifier) ที่มีคุณลักษณะอкуสติคส์ที่ศึกษาเป็น โมเดล สำหรับการประเมินความถูกต้องของการระบุสภาวะทางจิตของกลุ่มผู้ป่วยต่างๆ (Speaker Identification) ที่พารามิเตอร์ทางเสียงแสดงออกมา

บทที่ 4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 เผยแพร่ผลงานวิจัยสู่ระดับสากล ตีพิมพ์ในวารสารระดับนานาชาติ

4.2 โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่มีความสามารถวิเคราะห์และแสดงผลระดับแนวโน้มการฆ่าตัวตายในกลุ่มผู้ป่วยซึมเศร้า และสามารถนำไปใช้ร่วมได้จริงกับการวินิจฉัยโรคของจิตแพทย์ตามโรงพยาบาล ศูนย์บำบัดสุขภาพจิต หรือ คลินิกที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดจิต

บทที่ 5 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

5.1 Model of Speech Production System

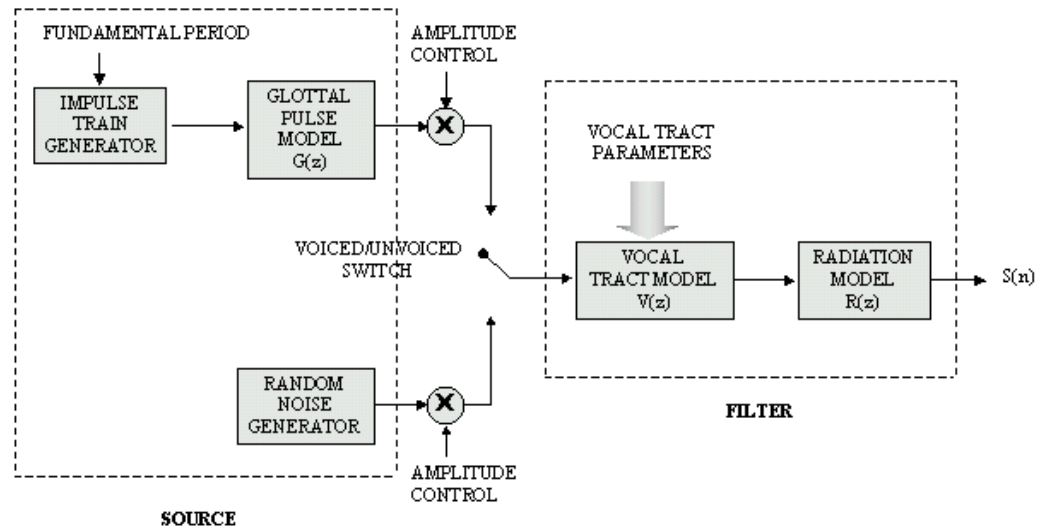

Fig. 5.1 Speech Production System

ส่วนที่จะศึกษาในโครงการวิจัยนี้คือส่วนที่เรียกว่า ทางเดินของเสียง (Filter Model) และจะเน้นศึกษาเฉพาะสำหรับส่วนของหลอดเสียง (Vocal Tract) สำหรับโครงการวิจัยนี้ โมเดลระบบกำเนิดเสียงของมนุษย์สามารถเขียนเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ โดยอาศัยหลักการการแปลงโดเมน (Z-Transformation) ได้ว่า

$$S(z) = G(z)V(z)R(z)$$

โดยที่ $S(z)$ - Speech waveform

$G(z)$ - Glottal pulse train

$V(z)$ - Upper vocal tract (Formant frequencies)

$R(z)$ - Lip radiation

และส่วนที่เน้นศึกษา $V(z)$ มีสมการเป็น

$$V(z) = \frac{G}{1 - \sum_{k=1}^N \alpha_k z^{-k}}$$

โดยที่ G = Gain

$\{\alpha_k\}$ = Filter coefficients
 N = Number of poles in the unit circle

5.2 Power Spectral Density

พลังงานในสเปกตรัมทางความถี่ของสัญญาณเสียงพูด สามารถแสดงในรูปสมการได้เป็น

$$\hat{R}_x(\omega_k) = \frac{1}{M} \sum_{m=0}^{M-1} |DFT_k(x_m)|^2 \triangleq \{|X_m(\omega_k)|^2\}_m$$

โดยที่

$\{\cdot\}_m$ = Time averaging across frames of speech data (blocks) indexed by m

M = Number of frames of speech data

x_m = Frame of speech data,

$X_m(\omega_k)$ = Discrete Fourier Transform (DFT) of each frame of speech data,

5.3 Gaussian Mixture Model (GMM)

การประมาณพารามิเตอร์พารามิเตอร์ของเสียงพูด โดยอาศัยหลักการที่เกี่ยวข้องกับพารามิเตอร์ทางสถิติ (Mean, Variance, Prior and Posterior Probability) สมการทางคณิตศาสตร์ของ Gaussian mixture distribution สามารถเขียนได้เป็น

$$f_X(x; \theta) = \sum_{m=1}^M c_m \cdot N(x; \theta_m)$$

โดยที่

c_m = Mixture weight of each density component of the M mixture, which must satisfy the following constraints: that

$$\sum_{m=1}^M c_m = 1; c_m \geq 0, \theta_m = [\sigma_m^2, \mu_m]$$

และสมการ Gaussian distribution สามารถเขียนได้เป็น

$$N(x; \sigma^2, \mu) = \frac{1}{\sqrt{2\pi\sigma_m}} \cdot \exp^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu_m}{\sigma_m}\right)^2}$$

5.4 Modified EM-Algorithm

ซึ่งใช้ในการประมาณหา พารามิเตอร์ทางสถิติ โดยวิธีการ Expectation และ Maximization ค่าพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ต้องการหาจากโครงสร้างของการตอบสนองทางความถี่ของหลอดทางเดินเสียง (Frequency Response of The Vocal Tract)

Expectation-step (E-step) :

$$\hat{p}^{(t)}(m \mid \underline{\omega}_k, \hat{\lambda}^{(t)}) = \frac{\hat{c}_m^{(t)} \cdot N(\underline{\omega}_k; \hat{\sigma}_m^{2(t)}, \hat{\mu}_m^{(t)})}{\sum_{m=1}^M \hat{c}_m^{(t)} \cdot N(\underline{\omega}_k; \hat{\sigma}_m^{2(t)}, \hat{\mu}_m^{(t)})}$$

Maximization-step (M-step) :

$$\begin{aligned}\hat{c}_m^{(t+1)} &= \sum_{k=1}^{\Omega} \phi(\underline{\omega}_k) \cdot \hat{p}^{(t)}(m \mid \underline{\omega}_k, \hat{\lambda}^{(t)}) \\ \hat{\mu}_m^{(t+1)} &= \frac{1}{\hat{c}_m^{(t+1)}} \sum_{k=1}^{\Omega} \underline{\omega}_k \cdot \phi(\underline{\omega}_k) \cdot \hat{p}^{(t)}(m \mid \underline{\omega}_k, \hat{\lambda}^{(t)}) \\ \hat{\sigma}_m^{2(t+1)} &= \frac{1}{\hat{c}_m^{(t+1)}} \sum_{k=1}^{\Omega} (\underline{\omega}_k - \hat{\mu}_m^{(t)})^2 \cdot \phi(\underline{\omega}_k) \cdot \hat{p}^{(t)}(m \mid \underline{\omega}_k, \hat{\lambda}^{(t)})\end{aligned}$$

5.5 F-Ratio

หลักการวัดหาอำนาจจำแนก (*F*-ratio) *F*-ratio of the *i*th feature: $F_i = \frac{B_i}{W_i}$

โดยที่

B_i = Between-class variance

W_i = Pooled within-class variance of the *i*th feature

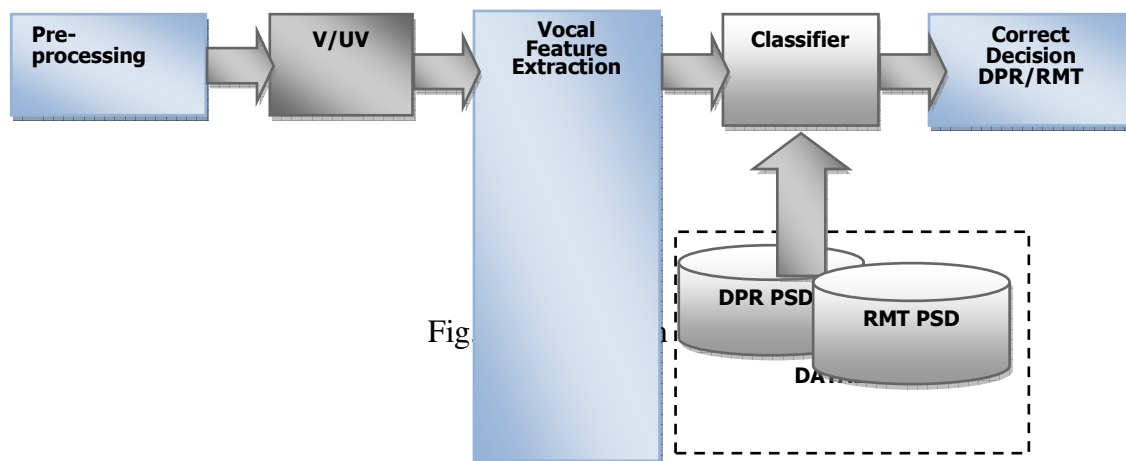
บทที่ 6 วิธีการดำเนินการวิเคราะห์สัญญาณ (Methodology)

ผู้ป่วยแบ่งเป็น 3 กลุ่ม 1.ผู้ป่วยซึมเศร้า 2.ผู้ป่วยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย 3.กลุ่มผู้ป่วย ผู้ป่วยที่ฟื้นฟูจากการเป็นโรคซึมเศร้า โดยจะเป็นเพศชายทั้งหมด แต่ละคนจะถูกสัมภาษณ์และมีการบันทึกเทปโดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือส่วนแรกจะเรียกว่า Interview Session โดยจิตแพทย์จะเป็นผู้สอบถามและทำการบันทึกการสอบถามและคำตอบจากผู้ป่วยตามข้อคำถามที่กำหนดไว้ ส่วนที่ 2 เป็นการบันทึก Post Session ในตอนท้ายซึ่งผู้ป่วยจะต้องอ่านข้อความจากหนังสือที่กำหนดซึ่งในที่นี้เรียกว่า Rainbow Passage โดยหนังสือตัวนี้จะมีหน้าที่ในการให้ผู้ป่วยเปล่งเสียง แสดงถึงข้อคำพูดที่ใช้วัดในส่วนของการออกเสียงแบบ phonetic ในเสียงสำหรับวัดความสับสนเล็กน้อยที่เกิดขึ้น ข้อมูลที่บันทึกทั้งหมดจะนำไปทำการประมวลผลโดยมีขั้นตอนตามรูปที่แสดงด้านล่าง โดยข้อมูลเสียงที่บันทึกนี้จะเป็นลักษณะการวิเคราะห์แบบ Offline คือเป็นไฟล์ที่บันทึกแล้วนำมาวิเคราะห์แต่ละไฟล์โดยผ่านโปรแกรม Matlab ช่วย ขั้นตอนเบื้องต้นการวิเคราะห์คือ สัญญาณเสียงแต่ละเสียงจะถูกทำการแปลงเป็นดิจิทัล โดยใช้ A/D Converter ที่ความถี่อัตราการสุ่มเท่ากับ 10 KHz และใช้ฟิลเตอร์ชนิด Low-Pass Filter ที่ Cutoff Frequency 5 KHz สัญญาณรบกวนและอื่นๆที่นอกเหนือจากเสียงผู้ป่วยถูกขจัดทิ้งหรือเอาออกจากไฟล์ข้อมูล โดยผ่านโปรแกรม GOLDWAVE Version 5.10 Audio Editor สัญญาณที่ได้หลังจากผ่านขั้นตอนดังกล่าวจะนำไปแบ่งเป็น Segments ย่อยๆละ 20 วินาที แต่ละSegment จะนำไปทดสอบโดยผู้ใช้งานพลังงานของแต่ละ Segment ว่าจะจัดอยู่ในประเภทของเสียงพูดที่เรียกว่า Voiced Speech, Unvoiced Speech หรือ Silence

6.1 การถอดรหัสลักษณะ (Feature Extraction)

Power Spectral Densities (PSD) จะถูกประมาณจากสัญญาณเสียงที่ถูกตรวจจับเป็น Voiced Segment ด้วยวิธี Welch Method และพิจารณาที่ทุกๆ 100-Point โดยใช้ Hamming Window เป็นตัวกำหนดไม่มีการพิจารณา Overlapping การประมาณดำเนินการโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรม Matlab โดยใช้ฟังก์ชัน FFT ที่ 1024-point และ 40ms Window โดยประมาณบน Segment ต่างๆที่เราบันทึกได้ คุณลักษณะ 6 ตัวพารามิเตอร์ที่จะพิจารณาจะประกอบไปด้วย Peak Power ขนาดเพาเวอร์สูงสุดที่เกิดขึ้นในสเปกตรัม Frequency location ตำแหน่งความถี่ที่ Maximum Peak เกิด Sub-band PSD ของ Sub-band ทุกๆ 500Hz ในช่วง 0-2,000Hz โดยจะกำหนดเป็น PSD1, PSD2, PSD3 และ PSD4 ซึ่งทั้งหมดนี้จะนำไปใช้เป็น input feature สำหรับการคัดกรองระหว่างกลุ่มผู้ป่วยต่างๆ โดยตัวคัดแยก

ประกอบไปด้วย Linear Quadratics Classifier และรวมถึง F-Ratio การคัดกรองพิจารณา Pair-wise โดยทุกๆ 20 วินาทีของสัญญาณเสียงพูดจะนำมาพิจารณาในการคัดกรอง ในส่วนของสถิติจะใช้โปรแกรมที่เรียกว่า Pattern Analysis System ในการวัดคุณสมบัติทางสถิติต่างๆ โดยจะแบ่งวัดเป็น Suicidal กับ Depressed, Depressed กับ Remitted) และ Remitted กับ Suicidal ทั้งหมด 3 คู่ ค่าสถิติที่ตรวจวัดจากพารามิเตอร์ที่ศึกษา จะพิจารณาประกอบไปด้วย Sensitivity, Specificity, Positive, Predictive

บทที่ 7 ผลการทดลอง (Experimental Results)

ค่าเฉลี่ย Means และ ค่าเบี่ยงเบน Standard Deviation S.D. แต่ละ คุณลักษณะ Acoustical Feature เช่น Peak Power, Peak Location (Hz) แสดงดังตารางที่ 1 เสียงผู้ป่วยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายสามารถระบุ หรือ สังเกตได้เด่นชัดโดย Peak Location เกิดขึ้นที่ความถี่ต่ำกว่าเทียบกับ Peak Location ของ กรณี Remitted Case เห็นได้ชัดเจนว่า ในกรณีศึกษาเสียงจาก Reading Case จะปรากฏในทิศทางเดียวกับกรณี Interview เสียงผู้ป่วยซึมเศร้าจะแสดงให้เห็นถึงการเพิ่มขึ้นของ PSD1, PSD3 และการลดลงของ PSD2 ในกรณี Interviewing Session เมื่อเปรียบเทียบกับกรณีเสียงของผู้ป่วยที่ฟื้นฟูกลับมาจากกรณีโรคซึมเศร้า ทิศทางนี้ ยังคงสามารถเห็นได้ในกรณี Reading Case สำหรับผลของการศึกษาคัดกรองระหว่าง Suicidal และ Remitted ค่า PSD1 ในช่วง Sub-band แรก ย่านความถี่ 0-500Hz มีค่าลดลงสำหรับกรณี Remitted ในขณะที่ PSD2 และ PSD3 ใน Sub-band ที่สูงขึ้น มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ผลวิเคราะห์เหล่านี้สามารถสังเกต ได้เด่นชัดในกรณี Reading Session ยกเว้น PSD3 ซึ่งไม่ปรากฏความแตกต่างใน Energy Percentage ผลของ การวิเคราะห์คัดกรองสรุปแสดงในตารางที่ 3 และ 4 สำหรับกรณี Interview และ Reading Cases ตามลำดับ ผู้ป่วยซึมเศร้าจะสังเกตได้ว่ามีความแตกต่างจากกรณีผู้ป่วยที่ถูกวินิจฉัยอยู่ในกลุ่ม Suicidal โดยพิจารณาได้จาก ความถูกต้องการคัดกรองที่ระดับ 77% สำหรับกรณี Interview Case อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ตาม ผู้ป่วยซึมเศร้า และผู้ป่วย ที่เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายสามารถคัดกรองแยกกลุ่ม ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่ 94% และ 85% เมื่อเปรียบเทียบกับกรณี Remitted Case สมรรถนะเชิงสถิติต่างๆที่ใช้วัดการคัดกรองเช่น Sensitivity, Specificity, PPV และ NPV ได้ถูกคำนวณและพิจารณาเช่นกัน ผลของการคัดกรองจากกรณี Reading Case เปิดเผยให้เห็นว่ามีแนวโน้มตรงข้ามกันจากตารางที่ 4 ความแตกต่างกรณีเปรียบเทียบ ระหว่าง Suicidal และ Depressed สามารถที่คัดแยกกลุ่มได้ที่ระดับความถูกต้อง 82% ส่วนกรณีเปรียบเทียบอื่นๆมีระดับความถูกต้องการคัดแยกกลุ่มที่น้อยลงโดยรวม

Tab.7.1 PSD Distribution for All Subjects – Interview session

	Suicidal	Depressed	Remitted
Peak Power	(20.88, 2.70)	(20.63, 3.34)	(20.92, 1.70)
Peak Location (Hz)	(284.47, 84.89)	(292.02, 58.55)	(331.17, 67.98)
% Power in PSD₁	(0.79, 0.08)	(0.79, 0.08)	(0.74, 0.05)
% Power in PSD₂	(0.19, 0.07)	(0.18, 0.08)	(0.23, 0.04)
% Power in PSD₃	(0.01, 0.01)	(0.03, 0.02)	(0.02, 0.01)

Tab.7.2 PSD Distribution for All Subjects – Reading session

	Suicidal	Depressed	Remitted
Peak Power	(21.52, 2.22)	(20.80, 1.59)	(21.53, 2.08)
Peak Location (Hz)	(298.83, 112.84)	(296.10, 66.11)	(351.65, 74.24)
% Power in PSD₁	(0.78, 0.08)	(0.82, 0.06)	(0.75, 0.09)
% Power in PSD₂	(0.19, 0.08)	(0.16, 0.05)	(0.23, 0.09)
% Power in PSD₃	(0.01, 0.01)	(0.02, 0.01)	(0.01, 0.01)

Tab.7.3 Summarized Statistics – Interview session

Pairwise	% Classification	Sensitivity	Specificity	PPV	NPV
Sui/Dep	77	0.89	0.63	0.76	0.8
Dep/Rem	94	0.94	0.94	0.94	0.94
Sui/Rem	85	0.91	0.76	0.84	0.86

Tab.7.4 Summarized Statistics – Reading session

Pairwise	% Classification	Sensitivity	Specificity	PPV	NPV
Sui/Dep	82	0.73	0.88	0.82	0.82
Dep/Rem	73	0.85	0.58	0.71	0.76
Sui/Rem	75	0.73	0.76	0.73	0.76

TAB.7.5 SUMMARIZED COMPARATIVE RECOGNITION PERFORMANCES FROM ANALYSES OF SPONTANEOUS SPEECH

Pairwise	% Classification	Sensitivity	Specificity	PPV	NPV
Sui/Dep	85.58	0.81	0.88	0.89	0.85
Dep/Rem	72.25	0.70	0.75	0.63	0.85
Sui/Rem	81.08	0.90	0.60	0.86	0.83

TAB.7.6 SUMMARIZED COMPARATIVE RECOGNITION PERFORMANCES FROM ANALYSES OF AUTOMATIC SPEECH

Pairwise	% Classification	Sensitivity	Specificity	PPV	NPV
Sui/Dep	85.50	0.91	0.88	0.99	0.93
Dep/Rem	92.00	0.86	0.97	0.98	0.89
Sui/Rem	90.25	0.89	0.93	0.93	0.92

บทที่ 8 ข้อวิจารณ์ (Discussion)

โดยทั่วไปผลทางการวัดสมรรถนะ (Performance) ของขบวนการคัดกรองระบุกลุ่มผู้ป่วยสรุปผลในตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่าการใช้คุณลักษณะ PSD หลายหลายพารามิเตอร์กรณี Interview Case จะให้การคัดกรองที่มีประสิทธิภาพดีระหว่างผู้ป่วยซึมเศร้า กับผู้ป่วยฟื้นฟูปกติจากการป่วยโรคซึมเศร้า และระหว่างผู้ป่วยซึมเศร้าเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย High-Risk Suicidal และผู้ป่วยซึมเศร้า Depressed เสี่ยงที่ถูกบันทึกในกรณี Reading Case สามารถแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการคัดกรองพิจารณาได้จากตารางที่ 4 ผลการคัดกรองที่ดีที่สุดด้วยความถูกต้องสูงสุด สามารถพิจารณาได้จากกรณีคัดกรองระหว่างผู้ป่วยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายกับผู้ป่วยซึมเศร้า ในกรณี Reading Case มีค่าความถูกต้องของการคัดกรองน้อยลงในกรณีผู้ป่วยซึมเศร้า Depressed กับผู้ป่วยฟื้นฟู Remitted ในกรณี Interviewing Case และภาพรวมโดยเฉลี่ย Overall จะมีค่าความถูกต้องการคัดกรองลดลงตามลำดับ อาจจะพิจารณาได้จากสาเหตุเนื่องจากผู้ป่วยอาจจะมีกรวางท่าทางในการอ่านข้อความที่แตกต่างกัน กรณีการนั่งหรือการวางท่าทางของการบันทึกเสียงที่ผู้ป่วยแต่ละคนจะมีลักษณะแตกต่างกันตามความเคยชินของตัวบุคคล เช่น ระยะเวลาอ่าน ระยะห่างจากไมโครโฟน และการเอนเอียงของลำตัวที่อาจจะมีทิศทางที่ไม่ทำให้การแปลงเสียงเกิดขึ้นอย่างสมบูรณ์ อาจเกิดจากการไปบล็อกหรือกั้นทิศทางเดินของเสียง มีส่วนทำให้เกิดความแตกต่างในการคัดแยกกรณกรณี Interview Case ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยของการคัดแยกกรองที่ระดับความถูกต้อง 94% ได้จากกรณีศึกษาผู้ป่วยซึมเศร้า Depressed และผู้ป่วยฟื้นฟู Remitted เป็น Highest Correct Classification Percentage ระดับความถูกต้องสูงสุดที่พบจากกรณีศึกษา Interview Case สำหรับกรณีการอ่าน Reading Case ค่า Highest Correct Classification Percentage ระดับความถูกต้องสูงสุดที่ได้คือ 82% จากกรณีศึกษาการคัดแยกกรองระหว่างผู้ป่วยซึมเศร้าเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย Suicidal และผู้ป่วยซึมเศร้า Depressed ที่ได้ทางสถิติ โดยดูจากค่าคำนวณ Specificity อยู่ที่ 0.63 สำหรับกรณี Interview Case มีค่าน้อยกว่ากรณี Reading Case ผลลัพธ์ที่ได้นี้สามารถตีความหมายได้ว่า ผลจากการวัดผู้ป่วยซึมเศร้านั้นมีค่าคัดกรองผิดพลาด Misclassified Accuracy เป็นเสียงผู้ป่วยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายมีมากกว่ากรณีของ Reading Case ผลทดลองแสดงให้เห็นว่า Sub-band PSD based Acoustical Features หลายๆพารามิเตอร์สามารถช่วยให้การคัดกรองมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสังเกตได้จากกรณีของผู้ป่วยเสี่ยงฆ่าตัวตาย Suicidal กับผู้ป่วยซึมเศร้า Depressed การศึกษาต่อในอนาคตอันใกล้

โดยวิธีการจัดลำดับคุณสมบัติการจำแนกและวิธีการ Predictive Validity การประเมินความถูกต้อง สามารถทดสอบโดยวิธี Ranking Method ผ่านโปรแกรม PcOLPARS พบว่า Sub-bands ทั้งสาม PSD1, PSD2 และ PSD3 เป็น Spectral Energy Feature ที่มีคุณลักษณะเด่นในเรื่องอัตราการ จำแนก สำหรับการศึกษต่อเนื่องในอนาคตของข้อมูล Speech Databases ที่ใช้ ควรมีจำนวนผู้ป่วยมากขึ้นอันจะมีส่งผลให้การตีความเชิงสถิติของผลวิเคราะห์มีความแม่นยำมากขึ้น ในอนาคตงานวิจัยต่อเนื่องจะต้องทำการเก็บข้อมูลมากขึ้นมากกว่าเดิม เพื่อช่วยส่งเสริมงานวิจัยในด้านแม่นยำ และเชื่อถือได้ในด้านการวิเคราะห์ผลนอกเหนือจากนั้นแล้วการทำให้ผลการคัดแยกกรองมีความถูกต้องและดีขึ้นสามารถที่จะทำได้โดยใช้ตัวคัดแยกกรองที่มีลักษณะแบบ Multi-parameter นั่นก็จะเป็นการที่สามารถที่รวบรวมคุณลักษณะต่างๆที่ประมาณได้จากหลายๆ มิติ วิธีการต่างๆ เข้าด้วยกัน เช่น MFCC, Glottal Slope Tilt หรือ F₀ Contour ร่วมเป็นคอมมิเนชันเข้าด้วยกันเป็นเซต สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการคัดแยกกรองมากขึ้น รวมถึงการใช้เทคนิคใหม่ๆหรือที่คิดจากวิธีการถอดรหัสคุณลักษณะต่างๆจากวิทยาการสาขา Speech processing

นอกจากการศึกษการเปลี่ยนแปลงของพลังงานในแถบความถี่เสียงในช่วง 0 – 2000Hz ผลของการวิเคราะห์คุณลักษณะอคูสติกส์ของเสียงพูดในกรณีที่เราเรียกว่าตัวประมาณ Performance อาศัยหลักการ Feature Model ที่กำหนดจาก Mean, Variance, Prior and Posterior Probability ความน่าจะเป็นก่อนและหลังการประมาณแบบจำลอง Model เชิงคณิตศาสตร์ ผลการทดลองโดยรวมจากการ Classification คัดแยกกรองมีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัดเจนระหว่างคุณลักษณะเชิงสถิติกรณี Spontaneous หรือ Interviewing Case กับ กรณีศึกษา Reading Case กรณี Interviewing Case เสียงสัมภาษณ์สามารถระบุได้โดยจากค่าคัดแยกกรองสูงสุดในแต่ละกลุ่มพารามิเตอร์ที่ใช้ในการวัดหา โดยพิจารณาจากค่า F-ratio ของมัน เช่น CF4, CF3 และ PSD2 โดยพบได้ในการคัดกรองระหว่างกลุ่มผู้ป่วยซึมเศร้า และผู้ป่วยซึมเศร้าเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย WC4, BW4 และ PSD3 พบในกรณีการคัดกรองระหว่างผู้ป่วยฟื้นฟู กับผู้ป่วยซึมเศร้า และ CF4, CF2 และ CF3 พบในกรณีผู้ป่วยเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย ผลจากกรณีศึกษา Reading Case หรือกรณีการอ่านข้อความเปิดเผยให้เห็นว่า CF4, PSD2 และ CF3 เป็นคุณลักษณะที่เด่นชัดในการคัดกรองระหว่างผู้ป่วยซึมเศร้า PSD3, PSD2 และ BW3 พบได้ในกรณีผู้ป่วยฟื้นฟู กับผู้ป่วยซึมเศร้า CF4, PSD3 และ CF3 พบได้ในกรณีผู้ป่วยฟื้นฟูกับผู้ป่วยซึมเศร้าเสี่ยงฆ่าตัวตาย จากการวิเคราะห์กรณีคัดกรองแบบคู่ กรณีเสียงบันทึกได้ผลคัดแยกกรองสูงสุดที่ 85.58% เมื่อศึกษากรณีเปรียบเทียบระหว่าง Depressed กับ Suicidal ซึ่งเป็นค่าความถูกต้องสูงสุดที่ได้จากกรณีต่างๆ โดยมีค่า Specificity (SP) อยู่ที่ 0.88 PPV ค่าเท่ากับ 0.89 และ NPV ค่าเท่ากับ 0.85 และค่าความถูกต้องคัดแยกกรองสูงสุด 92% พบได้จากกรณีคัดกรองผู้ป่วยฟื้นฟูจากซึมเศร้าและ

ผู้ป่วยซึมเศร้า กรณี Reading Case โดยมีค่า SP สูงสุดที่ 0.97 PPV ค่าเท่ากับ 0.98 และ Sensitivity (SE) ค่าสูงสุดเท่ากับ 0.86 และ NPV ค่าเท่ากับ 0.89 ตามลำดับ ผลการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกรณีการบันทึกเสียงทั้งสองแบบ Interviewing and Reading Cases พบว่ากรณีการคัดแยกกรองระหว่างผู้ป่วยซึมเศร้าและผู้ป่วยเสี่ยงฆ่าตัวตาย ผลการคัดกรองให้ประสิทธิภาพดีต่อกว่า 3% จากความถูกต้องที่ได้ในกรณี Interviewing Case สิ่งที่น่าสนใจคือค่า 20% ของความถูกต้องในการคัดแยกกรองโดยประมาณสามารถเพิ่มขึ้นในกรณีศึกษาระหว่างผู้ป่วยฟื้นฟูและผู้ป่วยซึมเศร้าอยู่ที่ 92% สำหรับกรณี Reading Case เมื่อเปรียบเทียบกับกรณี Interviewing Case ที่ระดับความถูกต้อง 72.25% ผลของการวัดที่ได้ด้านประสิทธิภาพของการคัดแยกกรอง ที่ค่าความถูกต้องสูงสุดแสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะที่ศึกษานี้ มีประสิทธิภาพดีพอสำหรับการคัดแยกกรองเสียง ซึ่งสามารถใช้ในการคัดแยกกรองผู้ป่วยกลุ่มซึมเศร้าและกลุ่มเสี่ยงฆ่าตัวตายอย่างถูกต้อง เสียงที่ได้บันทึกจากการสัมภาษณ์โดยจิตแพทย์ที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณลักษณะทางอคูสติกส์แสดงให้เห็นถึงควมมีประสิทธิภาพอย่างมีนัยยะสำคัญในกรณีการคัดแยกกรองระหว่างกลุ่มผู้ป่วยฟื้นฟูและกลุ่มผู้ป่วยซึมเศร้ากรณี Reading Case

การวิจัยต่อเนื่องในอนาคต จะพิจารณาเรื่องการพัฒนาชุดโปรแกรมคัดแยกกรอง โดยมุ่งเน้นพิจารณาหลักการถอดรหัสคุณลักษณะเฉพาะจากเสียงพูด และการประเมินประสิทธิภาพการวิเคราะห์พารามิเตอร์ในสัญญาณเสียง และการคัดแยกกรอง การพัฒนาฐานข้อมูลเสียงบันทึก (Database) ที่มีขนาดใหญ่กว่าขนาดที่ใช้ในปัจจุบันศึกษาจะช่วยให้ส่งเสริมให้การวินิจฉัยโรคกรณีโรคที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจิตมีความถูกต้องแม่นยำมากขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อเครื่องมือช่วยวินิจฉัยโรคทางจิตแก่แพทย์ การวิเคราะห์โรคในรายผู้ป่วยกรณีที่เกี่ยวข้องกับโรคทางโรคประสาทอาจมีความเกี่ยวข้องกับกรณีอาการต่อเนื่องในรายผู้ป่วยซึมเศร้าซึ่งต้องอาศัยวิธีการตรวจวัดที่มีความซับซ้อน และฐานข้อมูลที่มีขนาดใหญ่พอ ที่จะช่วยทำให้การคัดกรองแยกในรายผู้ป่วยประเภทเสียงรุนแรงและมีแนวโน้มจะฆ่าตัวตาย และมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินการวินิจฉัยเร่งด่วนและผลลัพธ์ที่แม่นยำถูกต้อง

บทที่ 9 สรุปและข้อเสนอแนะ (Conclusion and Suggestion)

การศึกษา PSD ของ Sub-bands ย่อยระหว่าง 0-2kHz ในกรณีเสียงพูดที่บันทึก Interviewing Case ระหว่างผู้ป่วยและนักจิตวิทยาแสดงผลจากการศึกษามีประสิทธิภาพในการคัดแยกกรองโดยเฉพาะกรณีกลุ่มเปรียบเทียบผู้ป่วยซึมเศร้ากับกลุ่มผู้ป่วยฟื้นฟูรวมถึงกลุ่มผู้ป่วยเสี่ยงฆ่าตัวตาย จากกลุ่มผู้ป่วยซึมเศร้า กรณี Reading Case อ่านบทความ พิจารณาจากผลการศึกษาคัดแยกกรองที่มีความถูกต้องเป็นเปอร์เซ็นต์ ส่วนที่สูงชัดเจน ซึ่งบ่งบอกได้ว่า PSD ที่ศึกษาในงานวิจัยนี้สามารถใช้เป็นตัวบ่งบอก วัฏระดับหรือเชื่อมโยงสัมพันธ์ต่อระดับอาการป่วยโรคซึมเศร้าโดยถอดรหัสมาจากเสียงพูดของผู้ป่วยที่เป็นโรคผลการศึกษาจากกรณี ผู้พูดแบบ Reading Case มีประโยชน์และสามารถให้ข้อมูลเสริมพิจารณาออกเหนือจากแบบ Interviewing Case รวมถึงการออกแบบและสร้างตัวคัดกรองแบบ Multivariate-Parameter Classifier ที่มีคุณลักษณะเป็นไฮบริด หลากมิติในการขยายความสามารถจากพารามิเตอร์ต่างๆรวมเข้าไว้ด้วยกัน สามารถที่จะทำให้การคัดแยกกรองกลุ่มอาการ โรคที่เกี่ยวข้องกับอาการซึมเศร้ามีความแม่นยำถูกต้องมากขึ้น รวมถึงการออกแบบและพัฒนาขบวนการวิเคราะห์ที่สามารถจะปรับปรุงให้มีผลการทดลองมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

บทที่ 10 ผลงานวิจัยตีพิมพ์ (Publications)

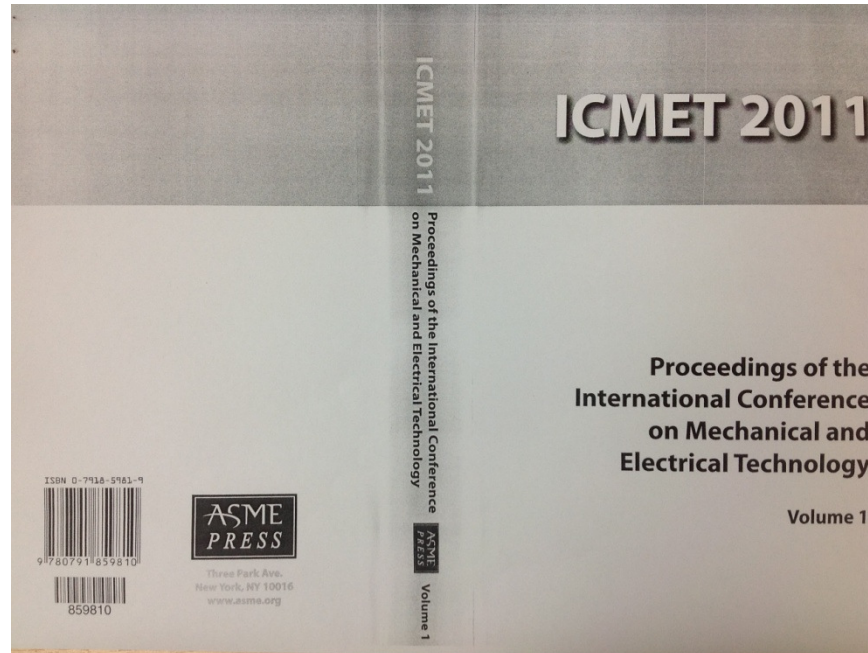

FIG.10.1 COPY OF PROCEEDING COVER

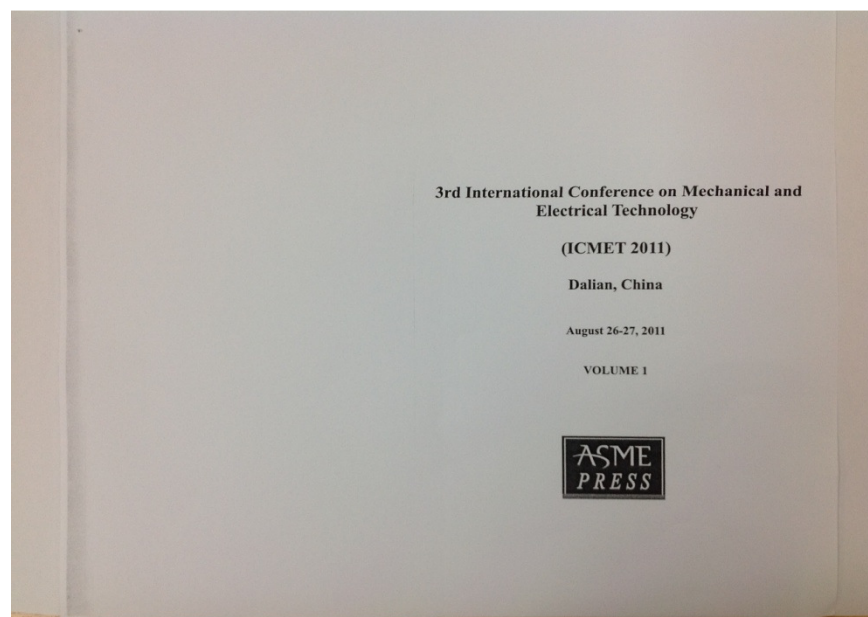

FIG.10.2 PHOTO COPY OF PROCEEDING PRESS

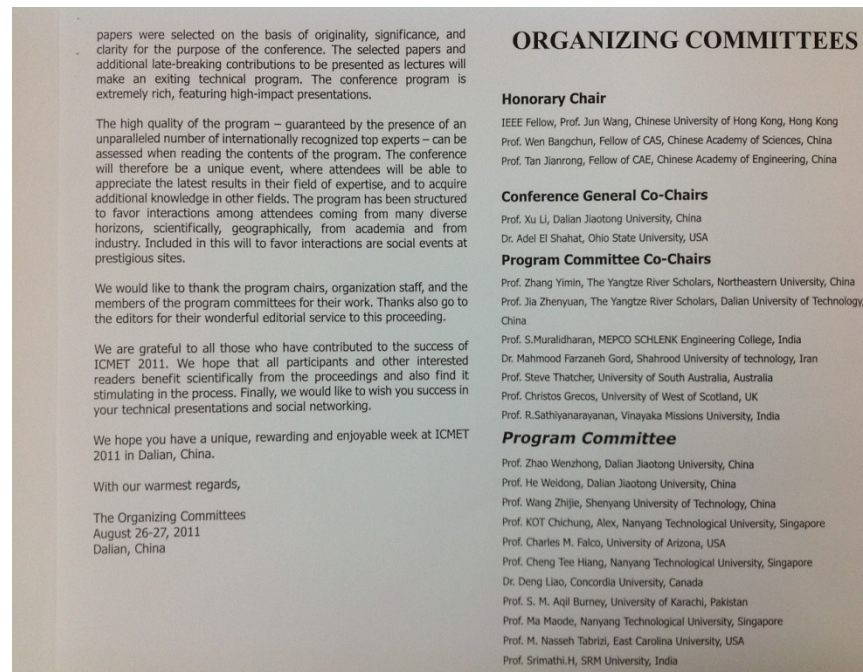

FIG.10.3 PHOTO COPY OF ORGANIZING COMMITTEES PAGE

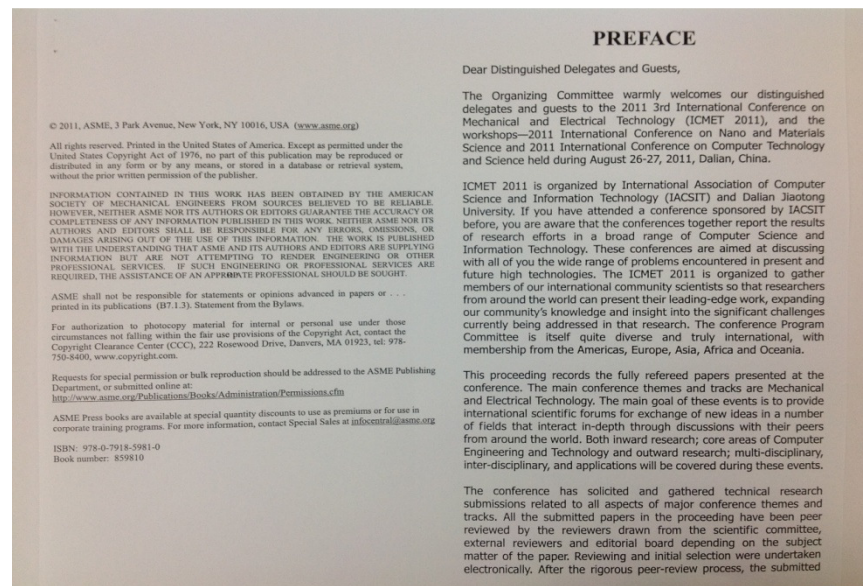

Fig.10.4 Photo Copy of Preface page

CONTENTS		
Preface		
Organizing Committee		
Session 1 Mechanical and Electrical Technology		
T0001	AN ANALYSIS ON ORGANIZATIONAL MODES OF	
RE0206	CHINESE AGRICULTURAL INDUSTRY CHAINS	
	XIAO XIAOHONG	1
T0002	DESIGN OF MEDICAMENT ADDITION AUTO-CONTROL	
CN1149	SYSTEM OF THICKENER	7
	ZHANG CHENGLIAN, WANG WEIDONG, XIA YUMING AND ZHANG CHEN	
T0003	DESIGN AND IMPLEMENTATION OF DTS-BASED	
CN1536	DYNAMIC LOAD BALANCING STRATEGY	
	YUANYUAN XUE, YUXIANG CHEN AND XIAOYING WANG	13
T0004	A METHOD FOR MATCHING TWO-DIMENSIONAL	
CN0458	CONTOURS	21
	WENGUANG QIAN AND JIE LIU	
T0005	LABVIEW BASED RAIL IMPEDANCE MEASUREMENT	
CN1082	SYSTEM	27
	SHI WANG, WANHU DING, XINYA SUN AND YUAN LI	
T0006	RESEARCH ON NETWORK ENCODING NODES	
CN0520	REDUCTION ALGORITHM	35
	LIAN-XIANG ZHU AND YAN-YAN ZHU	
T0007	DESIGN OF MD5 MULTICORE ENGINE BASED ON	
RE0315	PIPELINE	41
	QIONG TANG, JIANWU YE AND YUANYUAN ZHANG	
T0008	RESEARCH ON CONFIGURATION METHOD OF	
CN1432	HIGH-SPEED TRAIN CUSTOMIZATION	49
	ZHANG ZHEN-HAI, WANG XIAO-MING, DANG JIAN-WU AND ZHANG YAN-PENG	
T0009	THE ANALYSIS ON VOLTAGE/CURRENT CONVERTER	
CN0374	CIRCUIT IN LIQUID LEVEL CONTROL SYSTEM	55
	CHUAN ZHANG AND JING FU	
T0010	RESEARCH ON UNIVERSAL COMPREHENSIVE	
RE0717	EVALUATION SUPPORT SYSTEM BASED ON SAAS	
	MODEL	61
	HU LIMIN, MA JIAOLONG AND SHEN WEIQIANG	
T0012	TRANSITIVITY OF INTER-TRANSITION DATA	
CN1369	DEPENDENCE	67
	SHENGHUI SHI, QUNXIONG ZHU, ZHIQIANG GENG AND WENXING XU	
Session 2 Mechanical and Electrical Technology		
T0013	ELASTIC MODULUS INVERSION ANALYSIS OF	
RE0348	GRAVITY DAM BASED ON MULTIPPOINT	
	DISPLACEMENT MONITORING DATA	73
	XU BAO-SONG, CHEN LAN, LIU BEI-BEI AND WU CONG-CONG	
T0014	RESEARCH ON SAFETY MONITORING STATISTICAL	
RE0348	MODEL OF HOLLOW DAM	81
	CHEN LAN, XU BAO-SONG, GONG XUE-YAN AND ZHOU DAN	
T0015	OPTIMIZATION METHOD FOR TRAJECTORY	
CN1658	CORRECTION ACCURACY OF TARGET MEASUREMENT	
	BASED ON MONTE-CARLO	89
	HULIUAN YANG, PENGFEI HUO, JIAWEI WANG AND ZHENG HUANG	
T0016	RESEARCH ON THE TEACHING QUALITY ANALYSIS	
RE0588	BASED ON CLOUD MODEL	95
	QUAN LIU	
T0018	DESIGN AND DEVELOPMENT OF AN AUTOMOBILE	
CN0383	SAFE DRIVING ASSISTANT SYSTEM	101
	JIN JIANSHE, LI YONGZHENG, FANG KAILONG, ZHAO DONGSHENG AND JIAN YANA	
T0019	SPICE MODEL ON HIGH FREQUENCY VIBRATION	

Fig.10.5 Photo Copy of Table of Contents

C00912	TRAN THI NHU NGUYET, TRAN VAN HOAI	C01412	MINING SERVICES FOR CACHE REPLACEMENT
-R001	ASSESSMENT OF DEPRESSION FROM SPEECH	-001	METHOD
	THAWEESAK YINGTHAWORNISUK, SIRIMONPAK SUTDIPONG		495
C00939	MODELING OF ION EXCHANGE PROCESS USING TIME	C01412	GENETIC APPROACH FOR PREDICTING THE MISSING
-R001	DELAYED NEURAL NETWORKS	-R001	VALUE OF THE PIXEL
	ANTHONY AMANKWAH, JOHN KABUBA, ANTOINE F. MULABA-BAFUBLANDI		501
C01020	EXPERIMENTAL AND FINITE ELEMENT STRESS		KRISHNAN R., ANDHE DHARANI, SUMITHRA DEVI K.A.
-R001	ANALYSIS OF THREE WHEELER FRONT FENDER		507
	U. A. MALAWADE, D. G. THOMBARE, A.A. KESTE, S. H. GAWANDE		
C01051	ALGORITHM FOR IMPROVING ACCURACY IN GPS	C002	PGS: A SCHEDULER FOR HETEROGENEOUS
-R001	USING DUAL FREQUENCY		MULTI-CORE SYSTEMS
	K.A. SUMITHRA DEVI, S.A. HARIPARASAD, RANJITHA I. PRADEEP KUMAR H.S.		507
C01051	WEB ACCESSIBILITY CHALLENGE SURVEY - FOR ALL	C009	AN IMPROVED KICA ALGORITHM BASED ON KECA
-R002	STAKE HOLDERS		XU YANG, XUE-YUAN ZHANG AND BAO-QING LI
	SANDHYA S. K.A. SUMITHRA DEVI		513
C01069	RESEARCH ON VIBRATION OF TANDEM COLD	C013	AMP-AN APPLICATION SECURITY FRAMEWORK FOR
-R001	ROLLING MILL		ANDROID MOBILE PHONES
	BASED ON TESTING SIGNAL		519
	MI KAIFU, ZHANG JIE, LI HONGBO, LIU QIANYONG, JIA SHENGHUI, XIAO SHENG		DR. ABHIJIT SEN AND CARMEN N. PINTO
C01082	A NEW EXACT ANALYTICAL APPROACH FOR IN-PLANE	C015	APPLICATION OF STRATIFIED TEACHING MODE IN
-001	AND TRANSVERSE VIBRATION OF THICK LAMINATED		COMPUTER BASIC COURSE
	PLATES		525
	S. HOSSEINI-HASHEMI, S.R. ATASHIPOUR		LIN ZHIYING, SUN LIHONG AND LIU JINSONG
C01149	A SIMPLE AND EFFICIENT MULTI-AUTHENTICATION	C017	EMPORIUM CUSTOMER SEGMENTATION BASED ON
-001	SCHEME ON SPACE GEOMETRY		GA-ANN MODEL
	WEI-CHEN WU, YI-MING CHEN		531
C01202	HARDWARE IMPLEMENTATION OF QPSK	C019	MANAGEMENT INFORMATION SYSTEM: A PROMISING
-001	TRANSMITTER FOR BIOMEDICAL APPLICATIONS		SYSTEM FOR ECONOMIC AND STATISTICAL
	JAYAVRINDA V. RESEL, P. ALAA ADEL		ORGANISATION UNDER E-GOVERNANCE
			537
			MRUNALINI NANDANWAR, PREETI ABROL AND DEEPAK GOYAL
		C023	COMPUTER MODELING FOR THE COMPOUND
			COMPOSITE WITH CONCRETE AND STEEL BAR
			545
			WENTUAN LI, CHENGLIN MING AND ZHIYONG KOU
		C027	AN OPTIMAL N-DETECTION TESTS GENERATION
			METHOD
			551
			GAIYOU HUANG AND JISHUN KUANG

Fig.10.6 Photo Copy of Table of Contents (Cont...)

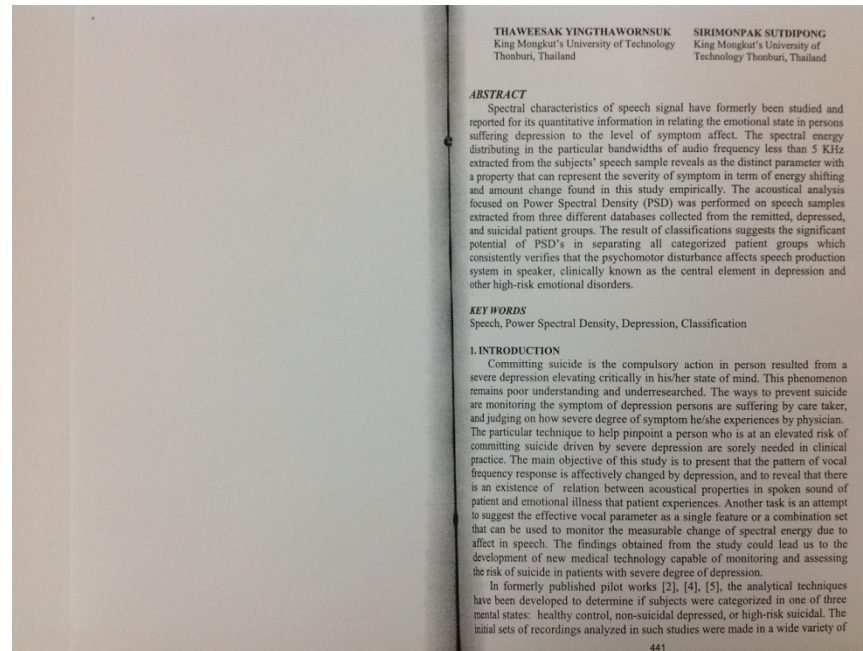

Fig.10.7 Photo Copy of the published research work page 1

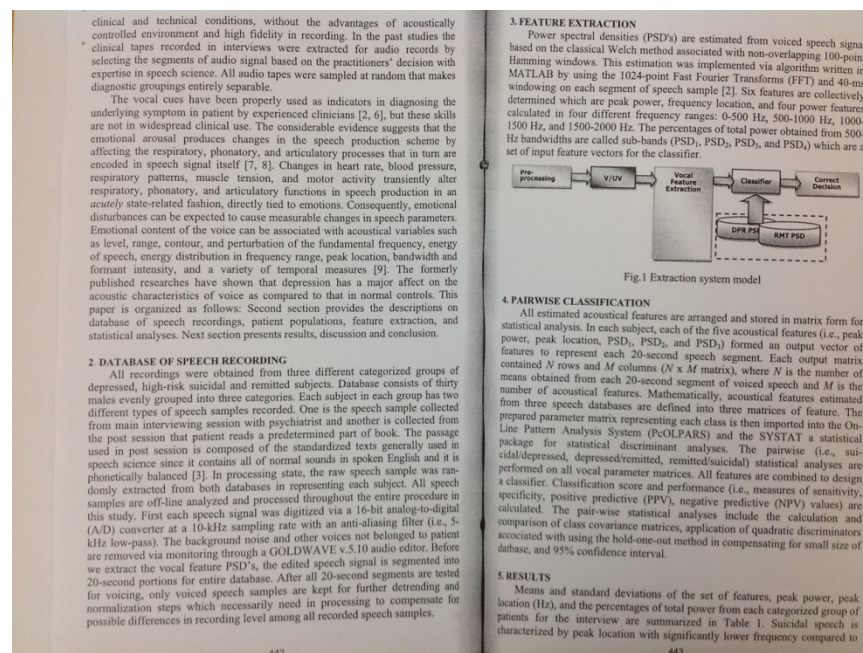

Fig.10.8 Photo Copy of the published research work pages 2 &3

that of remitted speech. These clearly show in reading case as well. Depressed speech exhibits elevated PSD₁, PSD₂ and reduced PSD₃ for interview session when compared to the remitted speech. This trend can be noticed from reading case as well. For the results of the suicidal/remitted pairwise study, the PSD₁ in the 0-500Hz sub-band is reduced for remitted speech while PSD₂ and PSD₃ in the higher sub-bands increased. These can also be noticed in reading case except PSD₃ showing no significant difference in energy percentage. The results of pairwise discriminant analyses are summarized in Tables 3 and 4 for interview and reading cases, respectively. Depressed patients are fairly well differentiated from suicidal patients (77%) in interview case. However, depressed patients and suicidal patients are effectively (i.e. 94%, 85%) differentiated from remitted patients. Performance characteristics: Sensitivity, Specificity, PPV, and NPV are calculated as well to observe on the effectiveness of features in classification analyses. Classification results from the reading case reveal the opposite trends (see Table 4). The differentiation in suicidal/depressed comparison is correctly classified at 82%, whereas other comparisons show lower scores.

Tab.1 PSD Distribution for All Subjects – Interview session

	Suicidal	Depressed	Remitted
Peak Power	(28.88, 2.78)	(28.83, 3.34)	(28.92, 1.76)
Peak Location (Hz)	(284.47, 84.89)	(292.82, 96.55)	(331.17, 67.90)
% Power in PSD ₁	(0.79, 0.08)	(0.79, 0.08)	(0.76, 0.05)
% Power in PSD ₂	(0.28, 0.07)	(0.18, 0.08)	(0.23, 0.04)
% Power in PSD ₃	(0.01, 0.01)	(0.03, 0.02)	(0.02, 0.01)

Tab.2 PSD Distribution for All Subjects – Reading session

	Suicidal	Depressed	Remitted
Peak Power	(21.52, 2.23)	(20.96, 1.91)	(21.53, 1.80)
Peak Location (Hz)	(298.83, 112.84)	(296.10, 66.11)	(351.65, 74.24)
% Power in PSD ₁	(0.78, 0.08)	(0.82, 0.06)	(0.75, 0.09)
% Power in PSD ₂	(0.15, 0.06)	(0.16, 0.05)	(0.23, 0.09)
% Power in PSD ₃	(0.01, 0.01)	(0.02, 0.01)	(0.01, 0.01)

Tab.3 Summarized Statistics – Interview session

Pairwise	%Classification	Sensitivity	Specificity	PPV	NPV
Sui/Dep	77	0.89	0.63	0.76	0.8
Dep/Rem	94	0.94	0.94	0.94	0.94
Sui/Rem	85	0.91	0.76	0.84	0.86

Tab.4 Summarized Statistics – Reading session

Pairwise	%Classification	Sensitivity	Specificity	PPV	NPV
Sui/Dep	82	0.73	0.88	0.82	0.82
Dep/Rem	73	0.85	0.58	0.71	0.76
Sui/Rem	75	0.73	0.76	0.73	0.76

6. DISCUSSION

In general, the performance measures summarized in Table 3 indicate that the combined PSD features obtained from interview databases provide the powerful discrimination in separating between depressed and remitted speech

samples effectively, and between suicidal and depressed speech samples in reading case (Table 4) as well. The highest classification score from the pairwise study of suicidal/depressed reading speech can be clearly observed that it is less than that of depressed/remitted interview speech study and the overall score is also less. It possibly suggests that patients may have different postures when reading passage. In Table 3, an average score of 94% obtained from depressed/remitted study is the highest percentage found among pairwise interview studies. For reading study the highest classification score of 82% is obtained for suicidal/depressed pairwise study. As seen from the measure value of specificity (0.63) in interview study it is less compared to the reading study. This can be interpreted that measurement of depressed speech is misclassified as suicidal speech greater than that of reading case. Result of reading case shows that the combined PSD features are more effective as powerful discriminator in suicidal/depressed study. By investigating further using discriminant rank method and by means of predictive validity, we performed the ranking method in PcoLARS and found all sub-bands (PSD₁, PSD₂, and PSD₃) to be particular features with high discriminating power. For continuing study the larger collected databases in the future will improve our statistical interpretation on results to be much more precisely identified on acoustical property difference according to the psychological states speaker experiences. In addition, improvement of classification can be increased by using multi-parameter classifiers [1]. Therefore, our further task will involve with the improved assessment of depression via speech processing technique.

7. CONCLUSION

The studied PSD features of vocal output characteristics in interview speech case are most effective in differentiating the remitted speech from depressed and suicidal speech, and suicidal speech from depressed speech for reading case regarding the obtained high score of correct classification, suggesting the effective characteristic of such feature as the class indicator for assessing depressive illness. Results from reading study are beneficial in that the reading speech can be additionally considered in account when the multi-parameter classifier is needed to design for more improvement in class identification.

REFERENCES

- [1] R. Basso, "Modeling affect in terms of speech parameters", *Psychophysics*, vol. 21, PP83-88, 1983.
- [2] D.J. France, R.G. Shavi, S. Silverman, M. Silverman, and D.M. Wilkes, "Acoustical properties of speech as indicators of depression and suicidal risk", *IEEE Trans. BME*, 47(7): PP829-837, 2000.
- [3] G. Fairbanks, *Voice and Articulation*, Dillworth, Harper & Row, New York, 1960.
- [4] A. Ozdas, R. G. Shavi, D. M. Wilkes, M. K. Silverman and S. E. Silverman, "Analysis of Vocal Tract Characteristics for Near-term Suicidal Risk Assessment", *Methods Info. in Medicine*, vol.43, PP36-38, 2004.
- [5] A. Ozdas, R. G. Shavi, et al., "Investigation of Vocal Tone and Glottal Flow Spectrum as Possible Cues for Depression and Near-Term Suicidal Risk", *IEEE Trans. BME*, Vol. 51, PP 1335-1340, 2004.
- [6] K. Scherer, *Neurolinguistic Vocal Indicators of Emotion and Psychopathology*, in C. E. Izard, ed., *Emotions in Personality and Psychopathology*, Plenum Press, New York, 1979, PP 493-523.
- [7] K. R. Scherer, *Vocal correlates of emotional arousal and affective disturbance*, in H. Wagner and A. Muntzl, eds., *Handbook of social psychophysiology*, Wiley, New York, 1989.
- [8] J. K. Derby, *Speech and voice studies in psychiatric populations*, in J. K. Derby, ed., *Speech Evaluation in Psychiatry*, Grune & Stratton, Inc., New York, 1981.
- [9] K. R. Scherer, *Speech and emotional states*, in J. K. Derby, ed., *Speech Evaluation in Psychiatry*, Grune and Stratton, Inc., New York, 1981.

Fig.10.9 Photo Copy of the published research work pages 4 &5

References

- [1] H. Stassen, "Modeling affect in terms of speech parameters", *Psychopathol.*, vol. 21, PP83-88, 1988.
- [2] D.J. France, R.G. Shiavi, S. Silverman, M. Silverman, and D.M. Wilkes, "Acoustical properties of speech as indicators of depression and suicidal risk", *IEEE Trans. BME.*, 47(7): PP829-837, 2000.
- [3] G. Fairbanks, *Voice and Articulation Drillbook*, Harper & Row, New York, 1960.
- [4] A. Ozdas, R. G. Shiavi, D. M. Wilkes, M. K. Silverman and S. E. Silverman, "Analysis of Vocal Tract Characteristics for Near-term Suicidal Risk Assessment", *Methods Info. in Medicine*, vol.43, PP36-38, 2004.
- [5] A. Ozdas, R. G. Shiavi, et.al., "Investigation of Vocal Jitter and Glottal Flow Spectrum as Possible Cues for Depression and Near-Term Suicidal Risk", *IEEE Trans. BME.*, Vol. 51, PP 1530-1540, 2004.
- [6] K. Scherer, Nonlinguistic Vocal Indicators of Emotion and Psychopathology, in C. E. Izard, ed., *Emotions in Personality and Psychopathology*, Plenum Press, New York, 1979, PP 493-529.
- [7] K. R. Scherer, Vocal correlates of emotional arousal and affective disturbance, in H. Wagner and A. Manstead, eds., *Handbook of social psychophysiology*, Wiley, New York, 1989.
- [8] J. K. Darby, Speech and voice studies in psychiatric populations, in J. K. Darby, ed., *Speech Evaluation in Psychiatry*, Grune & Stratton, Inc., New York, 1981.
- [9] K. R. Scherer, Speech and emotional states, in J. K. Darby, ed., *Speech Evaluation in Psychiatry*, Grune and Stratton, Inc., New York, 1981.